

УДК 378.134

**СТАНОВЛЕННЯ ОСВІТИ ДИРИГЕНТІВ
СИМФОНІЧНИХ ОРКЕСТРІВ У КНР**

Го Сінхуа, О. О. Матвєєва

**ESTABLISHMENT OF EDUCATION OF SYMPHONY
ORCHESTRA CONDUCTORS IN CHINA**

Guo Xinhua, O. Matvieieva

У статті розкрито питання становлення освіти диригентів симфонічних оркестрів у КНР. Доведено, що професійна освіта диригентів симфонічних оркестрів безпосередньо пов'язана з популяризацією європейської симфонічної культури, створення китайської симфонічної музики, що потребувало здійснення таких заходів: популяризації західноєвропейських зразків симфонічної музики, створення відповідної середовища для їх розуміння; створення китайської симфонічної музики; створення симфонічних оркестрів та підготовки високопрофесійних музикантів. Проаналізовано наукові праці китайських науковців, які були розподілені за такими напрямками: праці, в яких надано аналіз та оцінку історичного становлення та сучасного стану китайської симфонічної музики; праці, в яких проаналізовано вплив європейської симфонічної музики на китайську; праці, що розкривають становлення та розвиток диригентського мистецтва з керівництва симфонічними оркестрами у КНР; праці, в яких досліджено симфонізація оркестрів народних інструментів у КНР; методичні праці з основ диригентського мистецтва. Доведено, що одним з головних для формування симфонічної галузі мистецтва у КНР є напрям пропагування західноєвропейської культури і симфонічної музики для її інтеграції з китайською музичною культурою. Популяризація симфонічної музики й, зокрема, симфонічних форм відіграє важливу роль у формуванні китайського симфонізму та поширенні китайської культури. Показано, що за результатами досліджень китайських науковців, є розуміння того, що між західноєвропейською симфонічною музикою та китайською не має національної близькості. Доведено, що для розвитку симфонічної китайської музики необхідна інтеграція західноєвропейських симфонічних форм з культурою Китаю. Показано, що саморозвиток національної інструментальної музики Китаю потребував створення національного народного оркестру нового типу, який був створений Шанхайським музичним товариством. Його репертуар був присвячений пропаганді класичної спадщини, а головним завданням стало вдосконалення традиційних інструментів. Визначено, що якщо історія розвитку китайського національного оркестру налічує 90 років, то професійне навчання диригентів у Китаї є зовсім новою спеціальністю, яка розпочала свої існування близько 60 років тому. Визначено, що одним з найважливіших та найхарактерніших саме для китайської культури її музичного мистецтва є розуміння впливу симфонічної музики на духовний світ людини. Доведено, що сучасний стан

професійної підготовки диригентів симфонічних оркестрів є складною системою, що потребує подальшого дослідження та удосконалення.

Ключові слова: освіта диригентів симфонічних оркестрів, КНР, китайська симфонічна музика, європейська симфонічна музика, інтеграція, духовний світ людини.

The article reveals the issue of education of conductors of symphony orchestras in China. It is proved that the professional education of conductors of symphony orchestras is directly related to the promotion of European symphonic culture, the creation of Chinese symphonic music, which required the following measures: promotion of Western European examples of symphonic music, creating an environment for understanding them; creation of Chinese symphonic music; creation of symphony orchestras and training of highly professional musicians. The scientific works of Chinese scholars are analyzed, which were divided into the following areas: works in which the analysis and assessment of the historical formation and current state of Chinese symphonic music; works analyzing the influence of European symphonic music on Chinese; works that reveal the formation and development of the art of conducting symphony orchestras in China; works in which the symphony of orchestras of folk instruments in China is studied; methodical works on the basics of conducting art. It is proved that one of the main factors in the formation of the symphonic art field in China is the promotion of Western European culture and symphonic music for its integration with Chinese music culture. The popularization of symphonic music, in particular symphony forms, plays an important role in the formation of Chinese symphony and the spread of Chinese culture. It is shown that according to the research of Chinese scholars, there is an understanding that there is no national closeness between Western European symphonic music and Chinese. It has been proved that the development of symphonic Chinese music requires the integration of Western European symphonic forms with Chinese culture. It is shown that the self-development of China's national instrumental music required the creation of a new type of national folk orchestra, which was created by the Shanghai Music Society. His repertoire was dedicated to the promotion of classical heritage, and the main task was to improve traditional instruments. It is determined that if the history of the development of the Chinese National Orchestra is 90 years old, then the professional training of conductors in China is a completely new specialty, which began its existence about 60 years ago. It is determined that one of the most important and characteristic for Chinese culture of its musical art is the understanding of the influence of symphonic music on the spiritual world of man. It is proved that the current state of professional training of symphony orchestra conductors is a complex system that needs further research and improvement.

Key words: education of conductors of symphony orchestras, China, Chinese symphonic music, European symphonic music, integration, human spiritual world.

Постановка проблеми. Професійна освіта диригентів симфонічних оркестрів, їхня якісна підготовка у сучасній КНР займають одне з провідних місць. Китайські партійні діячі та науковці вважають, що основною метою сучасної освіти є підготовка кваліфікованих талантів для країни, а музична освіта відіграє важливу й тонку роль у людській мудрості, моральних емоціях, характері волі, естетичних здібностях і духовності цивілізації.

Після третього пленарного засідання ЦК КПК одинадцятого скликання (中国共产党第十一届中央委员会第三次全体会议于, 1978) естетичне виховання було віднесено до важливої частини шкільної освіти: у побудові

соціалістичної духовної цивілізації музична освіта стала важливим аспектом естетичного виховання і привернула увагу держави. У всіх коледжах та університетах було створено навчальні та наукові секції, відкрито різні музичні курси, що надає високу оцінку роботі університетів.

Також, виступ Бай Цзиньруй (白锦睿, 2017) з питання симфонічної музики в коледжах і університетах став керівництвом до розвитку симфонічної музичної освіти студентів коледжів.

Освітня політика КНР полягає в підготовці будівельників соціалізму для яких моральна, інтелектуальна та художня творчість є органічним цілим, яке культивує всебічне розвиток людини. Що стосується статусу і функції симфонічної музики в навчанні, то вона збагачує духовний світ людей, їхню свідомість. Викладання симфонічної музики є важливим питанням для підвищення загальної якості підготовки молодих спеціалістів. Для всебічного розвитку і адаптації майбутніх учителів, в тому числі і музичного мистецтва до вимог ХХІ століття, симфонічна музична освіта є важливою частиною якісної освіти.

Аналіз основних досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Професійна освіта диригентів симфонічних оркестрів безпосередньо пов'язана з популяризацією європейської симфонічної культури, створення китайської симфонічної музики, що потребувало здійснення таких заходів:

- популяризації західноєвропейських зразків симфонічної музики, створення відповідного середовища для їх розуміння;
- створення китайської симфонічної музики;
- створення симфонічних оркестрів та підготовки високопрофесійних музикантів.

Вказані напрями досліджено низкою китайських науковців: Лін Сіпен (蔣锡鹏, 2020), Лю Чан (刘畅, 2016), Ма Хунган (马洪刚, 2011), Сін Сяомен (邢晓萌, 2019), Хань Сяочень (韩晓晨, 2012), Хань Чжоуен (韩锺, 2009), Чжао Нань (赵楠, 2020), Чжао Сяотун (赵晓彤, 2016), Чжен Бей (郑培 2015) та ін.

Мета статті – схарактеризувати зміст і виявити основні напрями розвитку симфонічної музики та становлення освіти диригентів симфонічних оркестрів у КНР.

Виклад основного матеріалу. Музична культура й освіта кожного народу завжди має свої особливості, характерні риси та притаманні тільки їй шляхи удосконалення. Відповідає таким позиціям і становлення та

розвиток симфонічної музики та освіти диригентів симфонічних оркестрів у КНР.

Для теоретичного обґрунтування проблеми нами була проаналізована низка праць китайських науковців починаючи з 90-х рр. XX ст.

Проаналізовані наукові праці китайських науковців ми розподілили за такими напрямками:

- в яких надано аналіз та оцінку історичного становлення та сучасного стану китайської симфонічної музики;
- в яких проаналізовано вплив європейської симфонічної музики на китайську;
- що розкривають становлення та розвиток диригентського мистецтва з керівництва симфонічними оркестрами у КНР;
- в яких досліджено симфонізацію оркестрів народних інструментів у КНР;
- методичні праці з основ диригентського мистецтва.

До *першого* напрямку відносимо такі праці: Бянь Цзушань. «Відродження симфонічної музики та класики у Китаї» (卞祖善, 2006), Хань Чжоуен. «Роздуми, викликані проблемами китайської симфонічної музики» (韩鍾恩, 2009), Хао Найфен. «Огляд історії розвитку симфонічної музики Китаю» (乃凤, 2009), Ма Шипін. «Історія розвитку симфонічної музики – історичний шлях симфонічної музики» (马士萍, 2011), Го Ліцзюнь. «Аналіз нинішнього стану розвитку симфонічної музики в Китаї» (张立忠 2012), Чжао Бо. «Труднощі та досягнення симфонічних оркестрів Китаю» (赵博 2015), Люй Цзиньцяо. «Про історичну спільність Шанхайського симфонічного оркестру та Харбінського симфонічного оркестру» (吕金藻, 2016), Сунь Сяомін. «Практика та дослідження розвитку симфонічної музики в сучасному Китаї – коментарі про мистецькі досягнення диригента Цзян Цзіньї» (宋晓敏, 2019), Цюй Юе. «Дослідження взаємозв'язку між змінами нової політики літератури та мистецтва Китаю та розвитком китайської симфонічної музики» (月, 2020).

Праці, в яких проаналізовано *вплив європейської симфонічної* музики на китайську представлено: Го Ліцзюнь. «Короткий аналіз про вплив західної симфонічної музики на музику Китаю» (郭丽君, 2014), Ву Чжен. «Коротке обговорення впливу західної симфонічної музики на музичний розвиток Китаю» (吴臻, 2015), Чжао Сяотун. «Вплив західної симфонічної музики на китайську музику» (黄晓同, 2016).

Становлення та розвиток диригентського мистецтва з керівництва симфонічними оркестрами у КНР розкрито у дослідженнях: Люй Цзіньзао. «Огляд історії розвитку диригентського мистецтва» (吕金藻, 1984), Хуан Іцзюнь. «Кілька питань про диригування» (黄贻钧, 1990), Бянь Зушань. «Огляд симфонічних оркестрів материкового Китаю 2010 р.» (卞祖善, 2011), Хоу Цзе. «Про формування та реалізацію концепції диригента симфонічним оркестром» (侯颢, 2013), Чі Менді. «Історія становлення та розвитку диригентського мистецтва» (迟梦迪, 2019), Чжао Нань. «Аналіз основних здібностей диригентів симфонічних оркестрів у нову епоху» (赵楠, 2020), Ху Куньпен. «Короткий аналіз про обов'язки та музичну освіту диригента симфонічного оркестру» (胡鹏坤, 2020).

Проблеми реформування діяльності народних оркестрів та симфонізація оркестрів народних інструментів у КНР досліджено: Ма Сіін. «Порівняльний аналіз про звуковидобування в китайських народних оркестрах та західних симфонічних оркестрах – на прикладі концерту для флейти з оркестром «Цан» (马锡骞, 2014), Ву Чжень. «Як показати початковий ауфтакт та ауфтакт до фермати?» (吴臻, 2014), Ма Шуай. «Короткий аналіз про застосування диригентських методів *ad libitum* у китайській оркестровій музиці» (马帅, 2016), Чен Цупей. «Пробний аналіз важливості диригентського малюнка» (程酢培, 2016), Лін Сіпен. «Звукова обробка при використанні китайських народних музичних інструментів у західних симфонічних оркестрах» (李思朋, 2020).

Методичні праці з основ диригентського мистецтва представлено: Ма Сіін. «Короткий аналіз процесу симфонізації народних оркестрів після створення Нового Китаю» (2009), Сун Сяомін. «Гань Тао: першопрохідник симфонізації народних оркестрів Китаю» (2012) та ін. Представимо наведені данні у таблиці (Табл. 1.)

Аналіз праць, надає можливість виокремити низку положень, які характеризують сучасний стан симфонічної музики у КНР та професійної підготовки диригентів симфонічних оркестрів.

По-перше, одним з головних для формування симфонічної галузі мистецтва у КНР є напрям пропагування західноєвропейської культури і симфонічної музики для її інтеграції з китайською музичною культурою та поширення останньої у світі.

**Наукові праці китайських науковців щодо
проблеми становлення освіти диригентів симфонічних оркестрів**

№	Напрямок дослідження	Праці
1	Аналіз та оцінка історичного становлення та сучасного стану китайської симфонічної музики	Бянь Зушаань. «Відродження симфонічної музики та класики у Китаї» (2006), Хань Чжоуен. «Роздуми, викликані проблемами китайської симфонічної музики» (2009), Хань Чжоуен. «Роздуми, викликані проблемами китайської симфонічної музики» (2009), Хао Найфен. «Огляд історії розвитку симфонічної музики Китаю» (2009), Ма Хунган. «Історія розвитку симфонічної музики – історичний шлях симфонічної музики» (2011), Хань Сяочень. «Аналіз нинішнього стану розвитку симфонічної музики в Китаї» (2012), Чжен Бей. «Труднощі та досягнення симфонічних оркестрів Китаю» (2015), Лю Чан. «Про історичну спільність Шанхайського симфонічного оркестру та Харбінського симфонічного оркестру» (2016), Сін Сяомен. «Практика та дослідження розвитку симфонічної музики в сучасному Китаї – коментарі про мистецькі досягнення диригента Цзян Цзіньї» (2019), Цюй Юе. «Дослідження взаємозв'язку між змінами нової політики літератури та мистецтва Китаю та розвитком китайської симфонічної музики» (2020) та ін.
2	Вплив європейської симфонічної музики на китайську	Го Ліцзюнь. «Короткий аналіз про вплив західної симфонічної музики на музику Китаю» (2014), Ву Чжень. «Коротке обговорення впливу західної симфонічної музики на музичний розвиток Китаю» (2015), Чжао Сяотун. «Вплив західної симфонічної музики на китайську музику» (2016) та ін.
3	Становлення та розвиток диригентського мистецтва з керівництва симфонічними оркестрами у КНР	Люй Цзіньзао. «Огляд історії розвитку диригентського мистецтва» (1984), Хуан Іцзюнь. «Кілька питань про диригування» (1990), Бянь Зушань. «Огляд симфонічних оркестрів материкового Китаю 2010 р.» (2011), Хоу Цзе. «Про формування та реалізацію концепції диригента симфонічним оркестром» (2013), Чі Менді. «Історія становлення та розвитку диригентського мистецтва» (2019), Чжао Нань. «Аналіз основних здібностей диригентів симфонічних оркестрів у нову епоху» (2020), Ху Куньпен. «Короткий аналіз про обов'язки та музичну освіту диригента симфонічного оркестру» (2020) та ін.

Продовження таблиці 1

4	Реформування діяльності народних оркестрів та симфонізація оркестрів народних інструментів у КНР	Ма Сіін. «Порівняльний аналіз про звуковидобування в китайських народних оркестрах та західних симфонічних оркестрах – на прикладі концерту для флейти з оркестром «Цан» (2014), Го Чжен. «Як показати початковий ауфтакт та ауфтакт до фермати?» (2014), Ма Шуай. «Короткий аналіз про застосування диригентських методів <i>ad libitum</i> у китайській оркестровій музиці» (2016), Чен Цупей. «Пробний аналіз важливості диригентського малюнка» (2016), Лінь Сіпен. «Звукова обробка при використанні китайських народних музичних інструментів у західних симфонічних оркестрах» (2020) та ін.
5	Методичні праці з основ диригентського мистецтва	Ма Шипін. «Короткий аналіз процесу симфонізації народних оркестрів після створення Нового Китаю» (2009), Сун Сяомін. «Гань Тао: першопрохідник симфонізації народних оркестрів Китаю» (2012), Чжан Лічжун. «Зміни концепції творчості та реформа народних оркестрів Китаю» (2014) та ін.

Як вважає Чжао Сяотун (2006), один із засновників китайської школи симфонічного диригування, основною метою підготовки диригентів має бути пропаганда видатної західноєвропейської музичної культури та просування її в усіх сферах життя народу. Видатний диригент вважає, що інтеграція китайської та іноземної культури полягає у необхідності просування передової культури та мистецтва Заходу, що є важливим засобом формування оцінки творів мистецтва. Таким чином, популяризація симфонічної музики, зокрема, форми симфонії відіграє важливу роль у формуванні китайського симфонізму та поширенні китайської культури (Чжао Сяотун, 2006).

Розмірковуючи про завдання підготовки майбутніх диригентів, Чжао Сяотун вважає, що популяризувати симфонічну музику має її постійне прослуховування у студентських кампусах, оскільки симфонічна музика потрапляючи в кампус, не тільки сприяє розвитку музикантів, які люблять музику й розуміють симфонічну музику, а також забезпечує нову платформу для становлення китайського симфонізму. Популяризація симфонічної музики має відбуватися на відносно простих зразках та бути легкою для розуміння (Чжао Сяотун, 2006).

Другим важливим положенням, що є результатом китайських науковців, є розуміння того, що між західноєвропейською симфонічною музикою та китайською немає національної близькості. Це труди Го Ліцзюнь. «Короткий аналіз про вплив західної симфонічної музики на

музику Китаю» (2014), Ву Чжень. «Коротке обговорення впливу західної симфонічної музики на музичний розвиток Китаю» (2015) та ін.

У КНР є розуміння того, що симфонічна музика і симфонія як її найвища форма належить західноєвропейській музиці, а музична культура Китаю складалася впродовж століть і не є однаковою у різних частинах країни. Для музичної культури Китаю форма симфонії не є характерною та зрозумілою, як і симфонічна музика загалом. Це пов'язано з виникненням та розвитком різних народних інструментів, побутом, суспільним життям та релігією Китаю, що є відмінними від європейських зразків. Отже, твори симфонічної музики не сприймаються більшістю людей, оскільки між європейською та китайською культурами немає національної близькості.

Третім положенням є думка про те, що для розвитку симфонічної китайської музики необхідна інтеграція західноєвропейських симфонічних форм з культурою Китаю.

Китайські науковці вважають, що музика і культура є нероздільними, а музика завжди відповідає культурі окремого народу. Отже, симфонічна музика, та її найвища форма – симфонія, мають бути повністю інтегровані до місцевої культури. Симфонічна музика зобов'язана брати на себе відповідальність за успадкування аутентичної культури Китаю та сприяти розвитку культури його окремих регіонів.

З цих позицій в останні роки в багатьох регіонах Китаю було створено чудові зразки симфонічної музики відповідно до їх культурних традицій, що представляють аутентичну симфонічну культуру всієї країни. Наприклад, композиторами було створено кілька музичних творів: симфонічна сюїта «Вісім діаграм», симфонія «Пульс протоки», оригінальну оперу «Тулу» і симфонічну поему з цією ж назвою. Ці роботи є самобутніми та популярними у КНР.

Характерними рисами цих композицій є те, що композитор інтегрував місцеву музику з основами сучасної європейської музики й створив сучасні китайські твори. Нотний матеріал базується на сучасних композиційних методах та інтегрований з місцевою музичною культурою. Можна сказати, що ці твори є результатом спільних зусиль як китайського композитора, так і застосованих ним західних симфонічних форм. Таким чином відбувається популяризація симфонічної музики, оскільки коли кожен місцевий слухач прослуховуючи твори, розуміє їх і не треба нічого пояснювати, вони зрозумілі кожному китайцю, й тому подобаються й є улюбленими.

Четверте положення свідчить, про те, що саморозвиток національної інструментальної музики Китаю потребував створення національного народного оркестру нового типу, який був створений Шанхайським музичним товариством. Його репертуар був присвячений пропаганді класичної спадщини, а головним завданням стало вдосконалення традиційних інструментів. Для початку його роботи диригенти перекладали нескладні західні оркестрові твори. Але основою стали партитури китайських композиторів.

Диригентська спеціальність з управління різними складами оркестрів народилася в Китаї разом із проникненням народної музики у твори як народного оркестру, так і симфонічного колективу. Але якщо історія розвитку китайського національного оркестру налічує 90 років, то професійне навчання диригентів у Китаї, є зовсім новою спеціальністю, яка розпочала свої існування близько 60 років тому.

Становище стали рятувати деякі диригенти-симфоністи, які почали приєднуватися до народної музики. У той самий час окремі випускники факультетів симфонічного оркестрового диригування поступово почали професійно займатися виконанням народної музики й спеціально вивчали методи диригування, придатні до керівництва китайським оркестром народних інструментів.

П'ятим значним положенням, що інтенсивно розробляється китайськими науковцями вважаємо необхідність естетичної спрямованості навчання школярів, студентів коледжів для впровадження симфонізації китайського суспільства. Дуже важливим, з цих позицій, є підхід, що характеризує естетику почуттів під впливом прослуховування симфонічної музики. Китайські науковці вважають, що симфонічна музика має вплив на слухача, на його серце. Цей вплив симфонії на все суспільство є невидимим, його не можна показати у вигляді формул або діаграм. Але музика впливає на внутрішнє серце людини, її душу, вона сприяє катарсису почуттів, катарсису розуму людини.

Вважаємо, що це положення впливу симфонічної музики на духовний світ людини є одним з найважливіших та найхарактерніших саме для китайської культури її музичного мистецтва.

Висновки. Підсумовуючи вищевикладене, можемо зробити висновки про те, що сучасний стан симфонічної музики у КНР та професійної підготовки диригентів симфонічних оркестрів є складною системою, що потребує подальшого дослідження та удосконалення. Спеціальна

підготовка диригентів симфонічних оркестрів у китайських музичних академіях, консерваторіях, на жаль, не лише історично пізно розпочалася, а й досі перебуває у періоді розвитку, і все ще має багато недоліків у методологічному плані, у плані організації симфонічних оркестрів та професійного ставлення й відокремлення народних китайських оркестрів від симфонічних, розвитку створення симфонічних творів на основі китайського фольклору та мелосу.

Перспективи подальших розвідок убачаємо у подальшому дослідженні основ та перспектив диригентської освіти в КНР, оскільки у наукових диригентських розробках поки не знайдено балансу між теоретичною основою диригування оркестром на Заході та методами вираження національних особливостей та естетики китайської музичної культури та практики китайських диригентів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 中国共产党第十一届中央委员会第三次全体会议于 [Третє пленарне засідання Центрального комітету Комуністичної партії Китаю одинадцятого скликання]. (1978). <https://bit.ly/3GuXLjS>
- 白锦睿 [Бай Цзіньруй]. (2017). 浅谈高校交响乐团的建设构架 [Про структуру побудови симфонічного оркестру в коледжах і університетах]. <http://www.oxiang.com/music/20170812/61972.html>
- 蔺锡鹏 [Лінь Сіпен]. (2020). 中国民族乐器与西方管弦乐队结合中的音响处理 [Обробка звуку в поєднанні китайських національних інструментів і західного оркестру]. 上海音乐学院. 博士论文 [Шанхайська музична консерваторія]. [Докторська дисертація].
- 刘畅 [Лю Чанг]. (2016). 谈上海交响乐团和哈尔滨交响乐团的历史共性 [Про історичну спільність Шанхайського симфонічного оркестру та Харбінського симфонічного оркестру]. 艺术教育 [Мистецька освіта], 05, 58–59.
- 马洪刚 [Ма Хунган]. (2011). 论中国交响乐的发展史 – 回顾“百年交响乐”之路 [Про історію розвитку китайської симфонії – Огляд шляху до «Сто років симфонії»]. 音乐生活 [Музичне життя], 02, 67–68.
- 邢晓萌 [Сін Сяомен]. (2019). 当代中国交响乐发展的实践与探索 – 指挥家姜金一艺术成就述评 [Практика та дослідження розвитку сучасної китайської симфонії – Огляд мистецьких досягнень диригента Цзян Цзінь]. 当代音乐 [Сучасна музика], 04, 1–3.
- 韩晓晨 [Хан Сяочень]. (2012). 交响乐在中国发展现状分析 [Аналіз стану розвитку симфонічного мистецтва в Китаї]. 大众文艺 [Популярна література та мистецтво], 08, 18.
- 韩锺恩 [Хань Чжоуєн]. (2009). 由中国交响乐问题引发的若干思考 [Деякі роздуми про проблеми китайської симфонії]. 艺术评论 [Art Review], 02, 29–32.
- 赵楠 [Чжао Нань]. (2020). 新时代背景下乐队指挥基本素质探析 [Аналіз основних якостей музичних диригентів нової ери]. 文化产业 [Культурна індустрія], 17, 33–34.
- 赵晓彤 [Чжао Сяотун]. (2016). 西方交响乐对我国音乐的影响 [Вплив західної симфонії на китайську музику]. 课程教育研究 [Навчальні дослідження в галузі освіти], 36, 256.
- 郑培 [Чжен Бей]. (2015). 中国交响乐团之困境与突破 [Дилема і прорив китайського симфонічного оркестру]. 音乐爱好者 [Меломани], 09, 44–47.
- 卞祖善 [Бянь Цзюшань]. (2006). 中国交响乐与古典音乐的复兴 [Відродження китайської симфонії та класичної музики]. 艺术评论 [Огляд мистецтва], 05, 51–53.
- 韩锺恩 [Хань Чжоуєн]. (2009). 由中国交响乐问题引发的若干思考 [Деякі роздуми про питання китайської симфонії]. 艺术评论 [Мистецтвознавство], 02, 29–32.
- 乃凤 [Хао Найфен]. (2009). 管窥中国交响乐的发展历程 [Погляд на розвиток китайської симфонії]. 黄河之声 [Голос Хуанхе], 08, 36–37.
- 月 [Цюй Юе]. (2020). 新中国文艺政策演变与中国交响乐发展关系研究 [Дослідження про взаємозв'язок між еволюцією нової китайської літератури та політики мистецтва та розвитком китайської симфонії]. 艺术百家 [Art Hundred Schools], 6(01), 135–139.
- 郭丽君 [Го Ліцзюнь]. (2014). 浅谈西方交响乐对我国音乐的影响 [Про вплив західної симфонії на китайську музику]. 音乐时空 [Музичний час і простір], 01, 90.

- 吴臻 [Ву Чжень]. (2015). 浅谈西方交响乐对我国音乐的影响 [Про вплив західної симфонії на китайську музику]. *艺术品鉴* [Оцінка мистецтва], 11, 197.
- 黄贻钧 [Хуан Цзюнь]. (1990). 关于指挥专业的几个问题 [Кілька питань про диригування]. *交响. 西安音乐学院学报* [Симфонія. Журнал музичної консерваторії Сіань], 04, 38–40.
- 迟梦迪 [Чі Менді]. (2019). 指挥艺术的形成与发展 [Становлення та розвиток диригентського мистецтва]. *北方音乐* [Музика Півночі], 08, 85–86.
- 赵楠 [Чжао Нань]. (2020). 新时代背景下乐队指挥基本素质探析 [Аналіз основних якостей оркестрових диригентів нової ери]. *文化产业* [Культурна індустрія], 17, 33–34.
- 胡鹏坤 [Ху Пенкунь]. (2020). 浅谈乐团指挥的职责与音乐素养 [Про обов'язки та музичну грамотність диригентів оркестру]. *中国文艺家* [Китайські письменники та художники], 10, 191–192.
- 候颀 [Хоу Цзе]. (2013). 论乐队指挥构思的形成与实施 [Про формування та реалізацію диригентської концепції оркестру]. *大众文艺* [Популярна література та мистецтво], 17, 135.
- 卞祖善 [Бянь Зушань]. (2011). 中国内地交响乐团回眸 [Симфонічний оркестр материкового Китаю Озираючись назад]. *艺术评论* [Art Review], 03, 9–15.
- 吕金藻 [Льюй Цзиньцзя]. (1984). 指挥艺术发展史概论 [Вступ до історії розвитку диригентського мистецтва]. *吉林艺术学院学报* [Журнал Академії мистецтв Цзіліня], 01, 70–82.
- 马锡骞 [Ма Сіян]. (2014). 民族管弦乐队与西洋管弦乐队音响源的比较分析——以笛子协奏曲《苍》为例 [Порівняльний аналіз джерел звуку між китайськими та західними оркестрами – на прикладі концерту Dizi Cang]. *音乐创作* [Створення музики], 02, 126–128.
- 马帅 [Ма Шуай]. (2016). 浅析民族管弦乐中散板音乐的指挥法运用 [Короткий аналіз застосування диригентського методу музики вільної палітри в національній оркестровій музиці]. *中央音乐学院 硕士* [Магістр Центральної консерваторії музики], 6, 30.
- 赵博 [Чжао Бо]. (2019). 谈民族管弦乐队和西方管弦乐队指挥排练的差异 [Обговорення відмінностей між диригентськими репетиціями національного та західного оркестрів]. *黄河之声* [Голос Жовтої Ріки], 10, 29–30.
- 程酢培 [Чен Цупей]. (2016). 试论指挥“图式”的重要性 [Про важливість диригування «Схемою»]. *当代音乐* [Сучасна музика], 14, 74–77.
- 马士萍 [Ма Шипінг]. (2009). 浅析建国后民族管弦乐队“交响化”的历程 [Короткий аналіз «симфонічного» процесу національного оркестру після заснування Китайської Народної Республіки]. *中国体卫艺教育* [Спортивна та оздоровча мистецька освіта Китаю], 21, 95–96.
- 宋晓敏 [Сунь Сяомін]. (2012). 民族管弦乐队交响化的先驱者——甘涛先生 [Піонер симфонічного національного оркестру – пан Ган Тао]. *大众文艺* [Популярна література та мистецтво], 20, 15–16.

REFERENCIS

- Zhōngguó gòngchǎndǎng dì shíyī jiè zhōngyāng wěiyuánhuì dì sān cì quántǐ huìyì yú [The Third Plenary Session of the Eleventh Central Committee of the Communist Party of China]. (1978). <https://bit.ly/3GuXLjS>
- Bái Jīnrùi. (2017). Qiǎn tán gāoxiào jiāoxiǎngyuè tuán de jiànshè gòujià [Talking about the Construction Framework of University Symphony Orchestra]. <http://www.oxiang.com/music/20170812/61972.html>
- Lìn Xīpéng. (2020). *Zhōngguó mínzú yuèqì yǔ xīfāng guǎnxiányuèduì jiéhé zhōng de yīnxiǎng chūlǐ* [Acoustic processing in the combination of Chinese national musical instruments and Western orchestras]. Shànghǎi yīnyuè xuéyuàn. Bóshì lùnwén [Shanghai Conservatory of Music]. [Doctoral Dissertation].
- Liú Chàng (2016). Tán shànghǎi jiāoxiǎngyuè tuán hé hā'ěrbīn jiāoxiǎngyuè tuán de lìshǐ gòngxìng [Talking about the historical commonality between Shanghai Symphony Orchestra and Harbin Symphony Orchestra]. *Yìshù jiàoyù* [Art Education], 05, 58–59.
- Mǎ Hónggāng. (2011). Lùn zhōngguó jiāoxiǎngyuè de fā zhǎn shǐ – huígù “bǎinián jiāoxiǎngyuè” zhī lù [On the development history of Chinese symphony music – reviewing the road of "100-year symphony"]. *Yīnyuè shēnghuó* [Music Life], 02, 67–68.
- Xíng Xiǎoméng. (2019). Dāngdài zhōngguó jiāoxiǎngyuè fāzhǎn de shíjiàn yǔ tànsuǒ – zhīhuī jiā jiāng jīn yī yìshù chéngjiù shùpíng [Practice and Exploration of the Development of Contemporary Chinese Symphony – A Review of Conductor Jiang Jinyi's Artistic Achievements]. *Dāngdài yīnyuè* [Contemporary Music], 04, 1–3.
- Hán Xiǎochén. (2012). Jiāoxiǎngyuè zài zhōngguó fāzhǎn xiànzhuàng fēnxī [Analysis of the development status of symphony music in China]. *Dàzhòng wényì* [Popular Literature and Art], 08, 18.
- Hán Zhōng'ēn. (2009). Yóu zhōngguó jiāoxiǎngyuè wèntí yīnfā de ruògān sīkǎo [Reflections on the issue of Chinese symphony music]. *Yìshù pínglùn* [Art Review], 02, 29–32.
- Zhào nán. (2020). Xīn shídài bèijīng xià yuèduì zhīhuī jīběn sùzhì tànxī [Analysis of the basic qualities of a band conductor under the background of the new era]. *Wénhuà chǎnyè* [Cultural Industry], 17, 33–34.
- Zhào Xiǎotóng. (2016). Xīfāng jiāoxiǎngyuè duì wǒguó yīnyuè de yǐngxiǎng [The Influence of Western Symphony on Chinese Music]. *Kèchéng jiàoyù yánjiū* [Curriculum Education Research], 36, 256.
- Zhèng Péi. (2015). Zhōngguó jiāoxiǎngyuè tuán zhī kùnjìng yǔ túpò [Difficulties and breakthroughs of Chinese symphony orchestras]. *Yīnyuè àihào zhě* [Music Lovers], 09, 44–47.
- Biàn Zūshàn. (2006). Zhōngguó jiāoxiǎngyuè yǔ gǔdiǎn yīnyuè de fùxīng [Chinese symphony and the revival of classical music]. *Yìshù pínglùn* [Art Review], 05, 51–53.
- Hán Zhōng'ēn. (2009). Yóu zhōngguó jiāoxiǎngyuè wèntí yīnfā de ruògān sīkǎo [Reflections on the issue of Chinese symphony music]. *Yìshù pínglùn* [Art Review], 02, 29–32.
- Nǎi Fèng. (2009). Guǎnkuī zhōngguó jiāoxiǎngyuè de fǎ zhǎn lìchéng [A glimpse into the development of Chinese symphony]. *Huánghé zhī shēng* [The Voice of the Yellow River], 08, 36–37.
- Yuè. (2020). Xīn zhōngguó wényì zhèngcè yǎnbiàn yǔ zhōngguó jiāoxiǎngyuè fāzhǎn guānxì yánjiū [Research on the Relationship between the Evolution of New China's Literary

- and Art Policy and the Development of Chinese Symphony Music]. *Yishù bǎi jiā* [Art Hundreds], 6(01), 135-139.
- Guō Lìjūn. (2014). Qiǎn tán xīfāng jiāoxiǎngyuèduì wǒguó yīnyuè de yǐngxiǎng [Talking about the influence of western symphony on Chinese music]. *Yīnyuè shíkōng* [Music Time and Space], 01, 90.
- Wú Zhēn. (2015). Qiǎn tán xīfāng jiāoxiǎngyuèduì wǒguó yīnyuè de yǐngxiǎng [Talking about the influence of western symphony on Chinese music]. *Yishù pǐn jiàn* [Art Appreciation], 11, 197.
- Huáng Yìjūn. (1990). Guānyú zhǐhuī zhuānyè de jǐ gè wèntí [Several issues about the conducting profession]. *Jiāoxiǎng. Xī'ān yīnyuè xuéyuàn xuébào* [Symphony. Journal of Xi'an Conservatory of Music], 04, 38–40.
- Chí Mèngdí. (2019). Zhǐhuī yìshù de xíngchéng yǔ fāzhǎn [The Formation and Development of Conducting Art]. *Běifāng yīnyuè* [Northern Music], 08, 85–86.
- Zhào Nán. (2020). Xīn shídài bèijīng xià yuèduì zhǐhuī jīběn sùzhì tànxī [Analysis of the basic qualities of a band conductor under the background of the new era]. *Wénhuà chǎnyè* [Cultural Industry], 17, 33–34.
- Hú Péngkūn. (2020). Qiǎn tán yuètuán zhǐhuī de zhízé yǔ yīnyuè sùyǎng [A Brief Discussion on the Responsibilities and Musical Accomplishments of Orchestra Conductors]. *Zhōngguó wényì jiā* [Chinese Literature and Artists], 10, 191–192.
- Hòu Jié. (2013). Lùn yuèduì zhǐhuī gòusī de xíngchéng yǔ shíshī [On the Formation and Implementation of the Conception of Orchestra Conductors]. *Dàzhòng wényì* [Popular Literature and Art], 17, 135.
- Biàn Zǔshàn. (2011). Zhōngguó nèidì jiāoxiǎngyuè tuán huímóu [Looking back at the Symphony Orchestra in Mainland China]. *Yishù pínglùn* [Art Review], 03, 9–15.
- Lǚ Jīnzǎo. (1984). Zhǐhuī yìshù fāzhǎn shǐ gài'lùn [An Introduction to the History of Conducting Art]. *Jílín yìshù xuéyuàn xuébào* [Journal of Jilin University of Arts], 01, 70–82.
- Mǎ Xīqiān. (2014). Míncú guǎnxiányuè duì yǔ xīyáng guǎnxiányuè duì yīnxiǎng yuán de bǐjiào fēnxī— yǐ dí zǐ xiézòuqǔ “cāng” wéi lì [A comparative analysis of the sound sources of national orchestras and Western orchestras—taking the flute concerto "Cang" as an example]. *Yīnyuè chuàngzuò* [Music Creation], 02, 126–128.
- Mǎ Shuài. (2016). Qiǎn xī míncú guǎnxiányuè zhōng sàn bǎn yīnyuè de zhǐhuī fǎ yùnyòng [A Brief Analysis of the Conducting Method of Sanban Music in National Orchestra]. *Zhōngguó yīnyuè xuéyuàn shuòshì* [Master of Central Conservatory of Music], 6, 30.
- Zhào Bó. (2019). Tán míncú guǎnxiányuè duì hé xīfāng guǎnxiányuè duì zhǐhuī páiliàn de chāyì [Talking about the difference between the rehearsal of national orchestras and western orchestras]. *Huánghé zhī shēng* [The Voice of the Yellow River], 10, 29–30.
- Cheng Yipei. (2016). Shì lùn zhǐhuī “tú shì” de zhòngyào xìng [On the importance of conducting "schema"]. *Dāngdài yīnyuè* [Contemporary Music], 14, 74–77.
- Mǎ Shìpíng. (2009). Qiǎn xī jiànguó hòu míncú guǎnxiányuè duì “jiāoxiǎng huà” de lìchéng [A brief analysis of the process of "symphonization" of national orchestras after the founding of the People's Republic of China]. *Zhōngguó tǐ wèi yì jiàoyù* [Chinese Sports and Art Education], 21, 95–96.
- Sòng Xiǎomín. (2012). Míncú guǎnxiányuè duì jiāoxiǎng huà de xiānqū zhě—gān tāo xiānshēng [Pioneer of the symphony of national orchestras—Mr. Gan Tao]. *Dàzhòng wényì* [Popular Literature and Art], 20, 15–16.

Го Сінхуа

здобувач кафедри освітології та
інноваційної педагогіки, Харківський
національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди,
вул. Валентинівська, 2, м. Харків,
Україна 61168
ORCID 0000-0002-4577-1568
e-mail: musicguo01@163.com

Матвєєва Ольга Олександрівна

доктор педагогічних наук, професор,
завідувачка кафедри музично-
інструментальної підготовки вчителя,
Харківський національний
педагогічний університет імені
Г.С. Сковороди, провул. Фанінський,
3, м. Харків, Україна, 61005
ORCID 0000-0003-0663-7726
e-mail: oamat@ukr.net

Guo Xinhua

PhD student at the Department of Educology
and Innovative Pedagogy, H. S. Skovoroda
Kharkiv National Pedagogical University,
Valentynivska street, 2, Kharkiv, Ukraine
61168
ORCID 0000-0002-4577-1568
e-mail: musicguo01@163.com

Matvieieva Olga Alexandrovna

Dr. hab. in Pedagogy, Professor, Head of the
Department of musical and instrumental teacher
training,
H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical
University, provul. Faninsky, 3, Kharkiv,
Ukraine, 61005
ORCID 0000-0003-0663-7726
e-mail: oamat@ukr.net